

ประสิทธิผลของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพต่อเจตคติ และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล

นางณภัทร รุ่งเนย* ดวงหทัย ศรีสุจริต** ขวัญตา ภูริวิทยาธิระ**
ปณิดา พุ่มพุทธร** สุมิลตรา ดวงมรรกฎ**

บทคัดย่อ

บทนำ : การเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลเป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งผลต่อเจตคติในวิชาชีพและความสามารถในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลในอนาคต การส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพควบคู่กับการวางแผนชีวิตอาชีพ และการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ จึงเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพต่อเจตคติและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย : การวิจัยกึ่งทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลองในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 131 คน จากวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเขตภาคใต้ของประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินเจตคติต่อวิชาชีพ และแบบประเมินความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นดำเนินการเป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการทดสอบอันดับของวิลคอกซัน

ผลการวิจัย : นักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลเพิ่มขึ้น) และมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z=6.725$ และ 9.568 ตามลำดับ $p<.001$)

สรุปผล : โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลก่อนสำเร็จการศึกษา และสามารถประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลตามบริบทที่เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ : ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ เจตคติต่อวิชาชีพ ความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ นักศึกษาพยาบาล

* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

ผู้นิพนธ์ประสาน: ดวงหทัย ศรีสุจริต, E-mail: duanghathai@bcnsurat.ac.th

Received: October 2, 2025

Revised: August 19, 2026

Accepted: August 20, 2026

The Effectiveness of a Professional Commitment Program on Nursing Students' Attitudes and Readiness for Professional Practice

Nongnaphat Rungnoei* Duanghathai Srisujarit** Kwanta Phooriwiththayatheera**
Panida Pumpat* Sumiltra Doungmorakot*

Abstract

Background: Preparing nursing students before graduation is a crucial process that shapes their professional attitudes and future competency. Promoting professional commitment alongside systematic career planning and self-development is an effective approach to nurturing high-quality professional nurses.

Objectives: To examine the effectiveness of a program designed to enhance professional commitment on attitudes toward the nursing profession and readiness for professional nursing practice among fourth-year nursing students.

Methods: This quasi-experimental study employed a one-group pretest–posttest design. A total of 131 fourth-year nursing students from a nursing college in southern Thailand participated in the study. Data were collected using a demographic questionnaire, the Professional Attitude Scale, and the Nursing Practice Readiness Scale. The intervention program was implemented over a period of 10 weeks. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequencies, percentages, means, and standard deviations, and differences between pretest and posttest scores were examined using the Wilcoxon signed-rank test.

Results: Nursing students who participated in the program showed statistically significant improvements in their professional attitudes and readiness for professional practice, increasing from moderate to very high levels ($Z=6.725$ and 9.568 , respectively; $p<.001$).

Conclusion: The developed program effectively enhanced nursing students' professional attitudes and readiness for practice before graduation. It can be adapted as a guideline for designing readiness programs in nursing education institutions according to the appropriate context.

Keywords: Professional commitment, professional attitude, professional readiness, nursing student

* Boromarajonani College of Nursing Changwat Nonthaburi, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute

** Boromarajonani College of Nursing Suratthani, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute

Corresponding Author: Duanghathai Srisujarit, E-mail: duanghathai@bcnsurat.ac.th

บทนำ

วิชาชีพการพยาบาลเป็นศาสตร์ของการปฏิบัติที่ได้รับความคาดหวังจากสังคมสูง (Sherman & Cohn, 2019) สถาบันการศึกษาต้องผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพ มีจรรยาบรรณ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, 2021) บัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาใหม่มักขาดความมั่นใจในการประกอบวิชาชีพ และเครียดจากการปรับตัวในบทบาทต่าง ๆ ทั้งต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ให้บริการ ส่งผลให้มีการลาออกจากการประกอบวิชาชีพ (Mohamed & Al-Hmairat, 2024) นอกจากนี้ ปัจจุบันพบว่าอัตรากำลังของพยาบาลวิชาชีพมีแนวโน้มขาดแคลนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มพยาบาลรุ่นใหม่ที่อยู่ในช่วงวัย Generation Z ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลุ่มนี้มีลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น ได้แก่ ความสามารถในการเรียนรู้ที่หลากหลาย ความเชื่อมั่นในตนเอง และความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า Generation Z มีความคาดหวังต่อความก้าวหน้าในสายงาน โอกาสพัฒนาศักยภาพ และสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อต่อการเติบโต หากไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังดังกล่าวได้ อาจส่งผลให้มีระดับความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพลดลงและมีแนวโน้มออกจากการงานสูงขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มรุ่นก่อน (Hisel, 2020; Lee & Ji, 2025)

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างของวิชาชีพการพยาบาล และชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของสถาบันการศึกษาทางการพยาบาล ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวทางในการบ่มเพาะนักศึกษาให้มีความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ เข้าใจในคุณค่าและบทบาทของตนเองในระบบบริการสุขภาพ และสามารถปรับตัวและคงอยู่ในสายงานได้อย่างมั่นคงในระยะยาว โดยเฉพาะในกลุ่มพยาบาลรุ่นใหม่ที่มีความคาดหวังต่อการพัฒนาและความก้าวหน้าในวิชาชีพ การพัฒนาโปรแกรมที่มุ่งส่งเสริมเจตคติ ความรู้ ทักษะ และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลอย่างเป็นระบบ จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเตรียมความพร้อมช่วงเปลี่ยนผ่านจากการเป็นนักศึกษาไปสู่การประกอบวิชาชีพ และเป็นแนวทางในการตอบสนองต่อความต้องการพัฒนาระบบสุขภาพและการขาดแคลนกำลังคนในวิชาชีพพยาบาลในปัจจุบัน

ความยึดมั่นผูกพัน (commitment) สะท้อนถึงความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับวิชาชีพ ความตั้งใจในการพัฒนา และการคงอยู่ในสายงานอย่างต่อเนื่อง (Godfrey & Young, 2020) มีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่าความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงาน คุณภาพการดูแลผู้ป่วย และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในวิชาชีพ (Chang et al., 2021; Huang et al., 2023) การส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันสามารถทำได้ผ่านกิจกรรมสะท้อนตนเอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพ การได้รับแรงบันดาลใจจากแบบอย่างที่ดี และการสนับสนุนจากอาจารย์และสถาบันการศึกษา การเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพการพยาบาลจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในระยะยาว และส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพมีความสุข มุ่งมั่น และมีความมั่นคงในการประกอบวิชาชีพอย่างยั่งยืน

การเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา เป็นประเด็นสำคัญที่สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญ โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความผูกพันต่อวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ทั้งด้านวิชาการ ทักษะปฏิบัติ และทักษะสังคม โดยเฉพาะการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งครอบคลุม 8 รายวิชาตามที่สภาการพยาบาลกำหนด จากการทบทวนวรรณกรรมพบงานวิจัยของ รุ่งเนยและคณะ (Rungnoi et al., 2011) ที่ใช้แนวคิดของ Donner & Wheeler (2009) ในการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการวางแผนชีวิตวิชาชีพ ส่งผลให้นักศึกษามีสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการวางแผนชีวิตเพิ่มขึ้น สะท้อนถึงความจำเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา ในด้านความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของ Chen et al. (2025) จากงานวิจัย 16 เรื่อง พบว่า ทักษะคิดของสังคม โดยเฉพาะการรับรู้เชิงลบหรืออคติ มีผลต่อระดับความ

ผูกพันในวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล การเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอน จึงมีความสนใจพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพและเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา โดยใช้แนวคิดการส่งเสริมความผูกพันในวิชาชีพ การวางแผนชีวิตวิชาชีพ (Donner & Wheeler, 2009; Rungnoi et al., 2011) ร่วมกับการพัฒนาทักษะการคิดเชิงออกแบบตามแนวทางของ Tu et al. (2018) เพื่อออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมเจตคติเชิงบวกต่อวิชาชีพ และพัฒนาทักษะการวางแผนพัฒนาตนเองด้านวิชาการ โปรแกรมดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ และมีความพร้อมด้านวิชาการก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้บัณฑิตพยาบาลสามารถสอบผ่านชั้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพต่อเจตคติและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลหลังสิ้นสุดการทดลองใช้โปรแกรมฯ มากกว่าก่อนทดลอง
2. นักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพหลังสิ้นสุดการทดลองใช้โปรแกรมฯ มากกว่าก่อนทดลอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

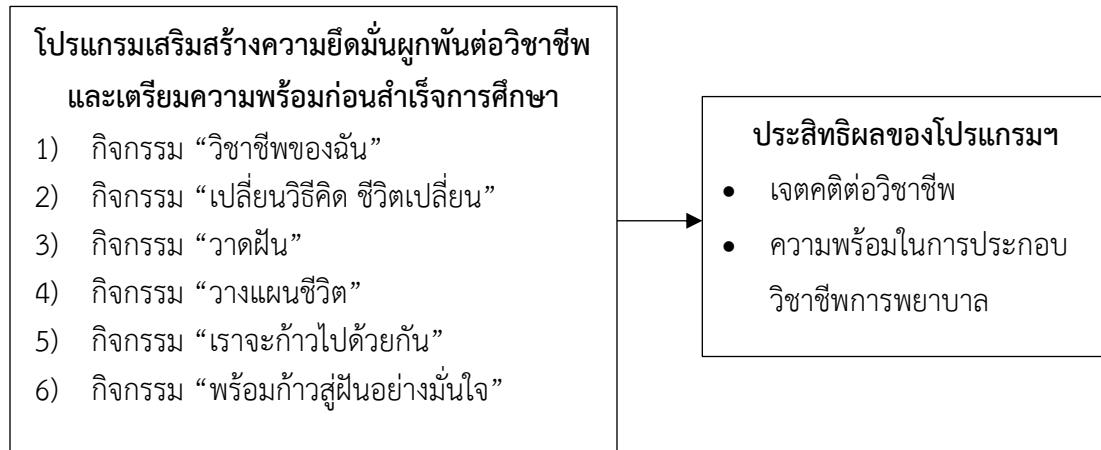
การวิจัยนี้บูรณาการแนวคิดความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ (Barač et al., 2018; Godfrey & Young, 2020) การวางแผนชีวิตวิชาชีพ (Donner & Wheeler, 2009; Rungnoi et al., 2011) และการคิดเชิงออกแบบ (Tu et al., 2018) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบกิจกรรมของโปรแกรมและประเมินผลการพัฒนา

แนวคิดเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ (Barač et al., 2018; Godfrey & Young, 2020) มีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ (1) การยอมรับค่านิยมของวิชาชีพ (2) ความตั้งใจในการพัฒนาตนเอง และ (3) ความปรารถนาในการคงอยู่ในวิชาชีพ ซึ่งสะท้อนถึงระดับความยึดมั่นผูกพันของบุคคลต่อวิชาชีพ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมของโปรแกรมและการประเมินผลลัพธ์ของโปรแกรม ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพ และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล

ในด้านการวางแผนชีวิตอาชีพและการพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการวางแผนและพัฒนาอาชีพ (Career Planning and Development Model) ของ Donner & Wheeler (2009) ร่วมกับรูปแบบการพัฒนาตนเองของ Rungnoi et al. (2011) มาใช้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาการรับรู้ตนเอง การตั้งเป้าหมาย และการวางแผนพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การประเมินและวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม การประเมินตนเอง การสร้างภาพอนาคต การวางแผน และการนำไปสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ตามแนวคิดของ Tu et al. (2018) มาใช้เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของตนเองและของกลุ่ม ร่วมกันออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของแต่ละบุคคล โดยอาศัยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Empathize) การกำหนดโจทย์ปัญหา (Define) การสร้างความคิด (Ideate) การพัฒนาต้นแบบ (Prototype) และการทดสอบ (Test) ซึ่งช่วยส่งเสริมการ

เรียนรู้เชิงลึก การคิดอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การบูรณาการแนวคิดดังกล่าวจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการออกแบบโปรแกรมที่มุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษาพยาบาลทั้งด้านเจตคติและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพและความสามารถในการประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ กรอบแนวคิดในการวิจัยสามารถสรุปได้ดังแสดงในภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Quasi-experimental research, one-group pretest-posttest design) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพต่อเจตคติและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมกราคม ถึงเมษายน พ.ศ. 2567

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 137 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ปีการศึกษา 2566 ที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในประชากรทั้งหมด จึงไม่จำเป็นต้องคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อยืนยันความเพียงพอทางสถิติ โดยใช้โปรแกรม G*Power version 3.1.9.7 (Faul et al., 2007) เลือกใช้สถิติทดสอบ t-test: Means: Difference between two dependent means (matched pairs) กำหนดค่าอิทธิพลขนาดปานกลาง (Medium effect size) เท่ากับ 0.5 (Cohen, 1992) ระดับนัยสำคัญ (α) เท่ากับ 0.05 และอำนาจการทดสอบ (Power of test; $1-\beta$) เท่ากับ 0.95 คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยจำนวน 45 คน

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยจึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนในประชากรเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่ากับประชากรทั้งหมด

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (inclusion criteria) คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ที่จะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2566 มีเบอร์โทรศัพท์หรือไลน์แอปพลิเคชันหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Line/Email) เพื่อติดต่อสื่อสารได้ และยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

เกณฑ์การคัดออกกลุ่มตัวอย่าง (exclusion criteria) คือ ลาป่วยหรือต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในช่วงที่ทดลองใช้โปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น ดังนี้

1. โปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ เป็นแบบแผนของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ (Barac et al., 2018; Godfrey & Young, 2020) การวางแผนชีวิตอาชีพ (Donner & Wheeler, 2009) ร่วมกับแนวคิดการออกแบบ (Tu et al., 2018) ประกอบด้วย กิจกรรมการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ การประเมินและวิเคราะห์ตนเองโดยทำความเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้ง การกำหนดโจทย์ปัญหา การสร้างความคิดในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาต้นแบบหรือแผนพัฒนาตนเอง และการทดสอบแผนการพัฒนาร่างหรือการนำไปใช้และประเมินผล

ทั้งนี้ ภายในโปรแกรมได้ใช้แบบบันทึกการวางแผนชีวิตวิชาชีพเป็นเครื่องมือประกอบกิจกรรมตลอดกระบวนการของโปรแกรม เพื่อให้ นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างใช้บันทึกผลการเรียนรู้ การสะท้อนตนเอง และความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรม โดยผู้วิจัยปรับปรุงแบบบันทึกจากแบบบันทึกการพัฒนาตนเองของ Rungnoi et al. (2011) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและมีความสอดคล้องเท่ากับ 0.85 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบบันทึกดังกล่าวโดยเพิ่มเติมประเด็นการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ และการวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาวางแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการเข้าร่วมโปรแกรม แบบบันทึกประกอบด้วย 6 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) การเตรียมพร้อมเข้าสู่วิชาชีพ (3) การวิเคราะห์ภาพพยาบาลในฝันและสิ่งที่ภาคภูมิใจในวิชาชีพ (4) การวิเคราะห์ตนเอง (5) การวางแผนชีวิตและบันทึกการเรียนรู้ และ (6) แผนการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

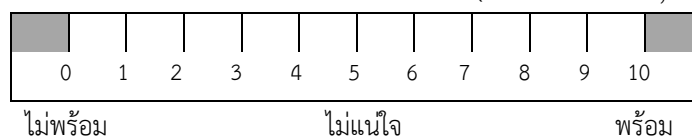
2. แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ หลักการและแนวคิดที่นำมาใช้ วัตถุประสงค์ของโปรแกรม การกำหนดสาระการเรียนรู้ กิจกรรม ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม แบบบันทึกมีเนื้อหาเหมาะสมและเข้าใจง่าย วิธีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมเหมาะสม โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง สามารถพัฒนาความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพของนักศึกษาได้ ช่วยให้นักศึกษาสามารถวางแผนชีวิตและเตรียมพร้อมในการประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) ตั้งแต่ 1 = น้อยที่สุด ถึง 5 = มากที่สุด ใช้เกณฑ์แบ่งระดับคะแนนของแบบประเมิน 5 ระดับ (Best & Kahn, 2016) ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร และหน่วยงานต้นสังกัดที่จะปฏิบัติงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

4. แบบประเมินเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดของ Triandis (1971) โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาปรับใช้เพื่อสร้างข้อคำถามที่สะท้อนมุมมองของนักศึกษา

พยาบาลต่อวิชาชีพการพยาบาลอย่างครอบคลุม ประกอบด้วยข้อคำถาม 18 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านละ 6 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านค่านิยมของตนเอง 2) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ และ 3) ด้านการปฏิบัติงาน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 = น้อยที่สุด ถึง 5 = มากที่สุด ในแบบสอบถามนี้มีข้อคำถามเชิงลบจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 4, 13 และ 14 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการกลับคะแนน (reverse scoring) ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ทิศทางของคะแนนสอดคล้องกัน กล่าวคือ คะแนนที่สูงสะท้อนเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล ใช้เกณฑ์แบ่งระดับคะแนน 5 ระดับ (Best & Kahn, 2016)

5. แบบประเมินความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ เป็นแบบประเมินระดับความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ใช้สำหรับประเมินความพร้อมในการประกอบวิชาชีพก่อนและหลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นไม้บรรทัดประเมินความพร้อมของโรลนิกค์และคณะ (Rollnick et al., 1999) ดังภาพที่ 2

รูปภาพที่ 1 ไม้บรรทัดประเมินระดับความพร้อม

โดยไม้บรรทัดมีตัวเลข 0-10 ซึ่ง 0 หมายถึง ไม่มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ และ 10 หมายถึง มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพมาก วิธีการประเมินปฏิบัติโดยผู้วิจัยสอบถามถึงความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ว่า “ขณะนี้นักศึกษามีความพร้อมด้านวิชาการในการประกอบวิชาชีพมากน้อยแค่ไหน” แล้วให้นักศึกษาทำเครื่องหมายกากบาทบนไม้บรรทัดตามตัวเลขที่ตรงกับความคิดของตนเองมากที่สุด ซึ่งมีคะแนน 0-10 คะแนน แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

คะแนน 0-3 แสดงว่า ไม่ได้คิดว่าการมีความพร้อมด้านวิชาการในการประกอบวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็น

คะแนน 4-7 แสดงว่า มีความตั้งใจในการพัฒนาความรู้ด้านวิชาการ แต่ยังลังเลใจ

คะแนน 8-10 แสดงว่า มีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองและมั่นใจว่าจะพัฒนาความรู้ด้านวิชาการได้ และพร้อมในการประกอบวิชาชีพ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. โปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้น ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนและการพัฒนานักศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผลการตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ได้คะแนนเฉลี่ยภาพรวมในระดับดีมาก (mean = 4.93, SD 0.41) และมีคะแนนอยู่ในระดับดีมากทุกข้อ คะแนนสูงสุดคือ คะแนนเต็ม 5 คะแนน จำนวน 8 ข้อ มีเพียง 2 ข้อ ที่ได้คะแนน 4.67 (SD 0.58) ได้แก่ การกำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ และวิธีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเนื้อหาในส่วนของการวางแผนชีวิตวิชาชีพ และเพิ่มรายละเอียดเครื่องมือประเมินประสิทธิผลโปรแกรม ผู้วิจัยได้ปรับเพิ่มตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบประเมินเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความตรงตามเนื้อหารายข้อ (Item-level Content Validity Index: I-CVI) และดัชนีความตรงตามเนื้อหาทั้งฉบับ (Scale-level Content Validity Index: S-CVI) เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ผลการประเมินพบว่า ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหารายข้อเท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 ปรับแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของ

แบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.95 และรายด้านเท่ากับ 0.86, 0.85, และ 0.82 ตามลำดับ และปรับปรุงแก้ไขก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

3. แบบประเมินความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นแบบประเมินชนิดข้อคำถามเดียว (single-item measure) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ผลการวิเคราะห์ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อ พบว่ามีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบประเมินมีความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก จากนั้นนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และไม่พบประเด็นที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

งานวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ตามเอกสารเลขที่ 2024/5 ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยชี้แจงกลุ่มตัวอย่างให้เข้าใจวัตถุประสงค์และทุกขั้นตอนของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างลงนามแสดงความยินยอมด้วยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยและถอนตัวจากการวิจัยได้ทันทีที่ต้องการ ในการเชิญชวนนักศึกษาเข้าร่วมการวิจัย ในการเชิญนักศึกษาเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการป้องกันอิทธิพลที่อาจเกิดจากความสัมพันธ์ตามบทบาทระหว่างอาจารย์และนักศึกษา โดยการประชาสัมพันธ์และชี้แจงข้อมูลการวิจัย ดำเนินการผ่านเจ้าหน้าที่และอาจารย์ประจำชั้นในรูปแบบเอกสาร โดยมีได้กำหนดเป็นคำสั่งหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ผู้วิจัยได้ชี้แจงอย่างชัดเจนว่า การตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการวิจัยไม่ส่งผลกระทบต่อผลการเรียน การประเมินผล หรือความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในทุกกรณี ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยได้อย่างอิสระ บนพื้นฐานของความสมัครใจอย่างแท้จริง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเขตภาคใต้ของประเทศไทยหลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ในเดือนมกราคมถึงเมษายน พ.ศ. 2567 ตามขั้นตอนโดยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและขอความร่วมมือในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินการวิจัย และดำเนินการดังนี้

ขั้นก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยประสานงานกับรองผู้อำนวยการด้านวิชาการและอาจารย์ประจำชั้น และขอความร่วมมือในการดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้น

2. เตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ขอความร่วมมือในการวิจัยและให้เซ็นยินยอมในการเข้าร่วมวิจัยตามความสมัครใจ โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถยุติการเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัย

3. ประเมินเจตคติและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ก่อนเริ่มทดลองใช้โปรแกรมฯ

ขั้นทดลอง

การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย กิจกรรมประเมินและวิเคราะห์ตนเองโดยทำความเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้ง การกำหนดโจทย์ปัญหา การสร้างความคิดในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาต้นแบบหรือแผนพัฒนาตนเอง และการทดสอบแผนการพัฒนาตนเอง การนำแผนไปใช้และประเมินผล ใช้เวลาจัดกิจกรรมที่ 1-6 กิจกรรมละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง และติดตามให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง ทุก 2 สัปดาห์ ใน

สัปดาห์ที่ 2, 4, 6, 8 และ 10 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาจัดกิจกรรมจำนวน 17 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยให้
นักศึกษาแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ 9-10 คน และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ
และเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	รายละเอียดของกิจกรรม	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 1 “วิชาชีพของฉัน”	เพื่อพัฒนาทักษะ การประเมินและ ทำความเข้าใจ ตนเอง เพื่อเสริมสร้าง ความรักและ ภาคภูมิใจใน วิชาชีพ	- อภิปรายเกี่ยวกับคุณลักษณะพยาบาลวิชาชีพที่พึงประสงค์ - ให้แต่ละกลุ่มย่อยวาดภาพพยาบาลวิชาชีพในฝัน - ให้นักศึกษาสะท้อนคิดเกี่ยวกับความรักและภาคภูมิใจในวิชาชีพ - ให้นักศึกษาสรุปแผนที่ความคิด - อาจารย์บรรยายสรุปเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ และการสร้างความยึดมั่นต่อวิชาชีพ	- Empathize - Professional Commitment - Self-assessment
กิจกรรมที่ 2 “เปลี่ยนวิธีคิด ชีวิตเปลี่ยน”	เพื่อเสริมสร้าง ทักษะการคิดเชิง สร้างสรรค์และ การวางแผน	- ให้นักศึกษาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาในการเตรียมพร้อมประกอบวิชาชีพโดยเฉพาะด้านวิชาการ - อภิปรายประเด็นปัญหาและแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ - สรุปประเด็นสำคัญของการประเมินตนเองและการเตรียมพร้อมด้านวิชาการ เสริมสร้างแรงจูงใจให้คิดบวกและวางแผนพัฒนาตนเอง	- Define - Self-awareness - Career Planning
กิจกรรมที่ 3 “วาดฝัน”	เพื่อส่งเสริมทักษะ การวิเคราะห์ ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะ การกำหนดภาพ อนาคตและ เป้าหมายชีวิต วิชาชีพ	- มอบหมายให้นักศึกษาวาดภาพอนาคตหรือเป้าหมายที่ต้องการของตนเองระยะสั้นและระยะยาว - ให้นักศึกษานำเสนอภาพอนาคตและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มย่อย ร่วมอภิปรายเพื่อเตรียมความพร้อมด้านวิชาการเพื่อประกอบวิชาชีพ	- Define - Ideate
กิจกรรมที่ 4 “วางแผนชีวิต”	เพื่อพัฒนา ทักษะการ วางแผนชีวิต วิชาชีพ	- ให้นักศึกษาเล่นเกมพัฒนาทักษะการวางแผน - ให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้และผู้วิจัยสรุปความสำคัญของการวางแผนชีวิต - ให้นักศึกษาวางแผนพัฒนาตนเองในแบบบันทึกการวางแผนชีวิตวิชาชีพ	- Ideate - Prototype - Career Vision
กิจกรรมที่ 5 “เราจะก้าวไป ด้วยกัน”	เพื่อพัฒนา แบบจำลอง เพื่อพัฒนา ตนเองและ ส่งเสริมการ เรียนรู้ร่วมกัน ในการวางแผน เตรียมพร้อม ประกอบ วิชาชีพ	- ให้นักศึกษาร่วมกันพัฒนาโมเดลหรือแบบจำลองเกี่ยวกับแผนการเตรียมพร้อมด้านวิชาการเพื่อประกอบวิชาชีพ โดยใช้อุปกรณ์ที่จัดให้ เช่น การวางแผนทบทวนความรู้ การเรียนแบบร่วมมือในกลุ่มย่อย การฝึกทำโจทย์ การออกแบบห้องเรียนกลุ่มย่อย - ตัวแทนนักศึกษานำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง และให้สมาชิกกลุ่มอื่นร่วมกันเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาเพิ่มเติม	- Career Planning - Professional Commitment

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	รายละเอียดของกิจกรรม	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 6 “พร้อมก้าวสู่ ฝันอย่างมั่นใจ”	เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ ร่วมกันและนำ แผนสู่การ ปฏิบัติ	- ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ และจัดทำสื่อหรือคลิปวิดีโอที่สรุปผลการเตรียมความพร้อมประกอบวิชาชีพ - อาจารย์สรุปประเด็นสำคัญและเสริมสร้างแรงจูงใจในการนำต้นแบบไปทดลองใช้ - ให้นักศึกษานำต้นแบบหรือแผนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เป็นเวลา 10 สัปดาห์ - อาจารย์ประจำกลุ่มให้คำปรึกษา ติดตามการนำแผนไปใช้และประเมินผลผ่านระบบไลน์กลุ่ม	- Test - Evaluation - Professional Commitment - Professional Readiness
	เพื่อติดตามให้ คำปรึกษา ต่อเนื่องและ ประเมินผล		

หลังการทดลอง ผู้วิจัยประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น โดยประเมินเจตคติต่อวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลหลังสิ้นสุดการทดลอง

ทั้งนี้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นแตกต่างจากแนวทางเดิมซึ่งมักเน้นการสอนเสริมหรือการติวเพื่อพัฒนาความรู้เชิงวิชาการเป็นหลัก โดยขาดกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพและแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ รวมถึงไม่มีการให้คำปรึกษาและสะท้อนผลการเรียนรู้ในรูปแบบกลุ่มย่อยระหว่างกระบวนการเรียนรู้ ในขณะที่โปรแกรมนี้นั้นเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การวางแผนพัฒนาตนเอง และการติดตามให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลจากการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมฯ ที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 50 คน ได้ทดสอบการกระจายของข้อมูลโดยใช้ Kolmogorov– Smirnov Test พบว่า ข้อมูลมีการกระจายไม่ปกติ ผลการทดสอบการกระจายตัวของข้อมูลได้ค่านัยสำคัญ $P < 0.001$ จึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง 10 สัปดาห์ โดยใช้สถิติการทดสอบอันดับของวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed-Rank Test) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปี ที่ 4 ที่กำลังศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ปีการศึกษา 2566 เข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น จำนวน 131 คน อายุระหว่าง 21-38 ปี อายุเฉลี่ย 22.64 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 90.08) เกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3.01-3.50 (ร้อยละ 74.81) รองลงมาอยู่ในช่วง 2.51 - 3.00 (ร้อยละ 20.61) นักศึกษาส่วนใหญ่มีหน่วยงานต้นสังกัดระดับทุติยภูมิ (ร้อยละ 74.05) รองลงมาาระดับปฐมภูมิ (ร้อยละ 18.32)

ประสิทธิผลของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพและเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล

หลังทดลองใช้โปรแกรมฯ 10 สัปดาห์ ผลการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมฯ พบว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลด้านค่านิยมของตนเอง ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากเท่ากับ 4.64 (SD=.32) หลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4.86 (SD=.21) ด้านคุณลักษณะของวิชาชีพ ก่อนการ

ทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 (SD=.33) หลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4.91 (SD=.18) และด้านการปฏิบัติงาน ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยรวม 4.35 (SD=.45) และหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4.67 (SD=0.32) และใน ภาพรวมค่าเฉลี่ยหลังทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4.81 (SD=.19) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลก่อน และหลังการทดลอง (n=131)

ประเด็น	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	Mean	SD	Mean	SD
ด้านค่านิยมของตนเอง	4.64	.32	4.86	.21
ด้านคุณลักษณะของวิชาชีพ	4.75	.33	4.91	.18
ด้านการปฏิบัติงาน	4.35	.45	4.67	.32
รวม 3 ด้าน	4.58	.30	4.81	.19

สำหรับความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ส่วนใหญ่มีความพร้อมในการ ประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.18) รองลงมาคือระดับสูง (ร้อยละ 32.06) หลังการทดลอง พบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับสูงมากที่สุด (ร้อยละ 89.31) รองลงมาคือระดับปานกลาง (ร้อยละ 10.69) และไม่มีผู้ใดอยู่ในระดับต่ำ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับ ความพร้อม (n=131)

ประเด็น	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คะแนน 0-3	1	0.76	-	-
คะแนน 4-7	88	67.18	14	10.69
คะแนน 8-10	42	32.06	117	89.31
รวม	131	100	131	100

ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการเข้าร่วม โปรแกรม โดยใช้สถิติการทดสอบอันดับของวิลคอกซ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z=6.725, p<.001$) และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z=9.568, p<.001$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษา พยาบาลโดยใช้การทดสอบอันดับของวิลคอกซ์ (n=131)

ตัวแปร	ก่อนทดลอง Mean (SD)	หลังทดลอง Mean (SD)	Z	p-value
เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	4.58 (0.30)	4.81 (0.19)	6.725	<.001
ความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ	7.33 (1.00)	8.73 (1.00)	9.568	<.001

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยทั้งสองข้อ โดยแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพสามารถเสริมสร้างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาหลังการทดลองเพิ่มขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการยอมรับค่านิยมของวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงความเชื่อและความรู้สึกภายในของผู้เรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ สอดคล้องกับการศึกษาของ Barac et al. (2018) พบว่า การรับรู้คุณค่าและความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการทำงาน และผู้ที่มองเห็นคุณค่าในตนเองในระดับสูงมักมีความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพสูงตามไปด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Wu et al. (2025) ซึ่งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล โดยพบว่า การยอมรับค่านิยมวิชาชีพ การรับรู้ความหมายของบทบาทพยาบาล และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อระดับความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า โปรแกรมที่มุ่งเสริมสร้างเจตคติและการรับรู้คุณค่าในวิชาชีพ สามารถส่งผลต่อโครงสร้างภายในของความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพได้

ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของ Tsapnidou et al. (2025) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยเชิงบริบทในกระบวนการทำงาน เช่น การสื่อสารวิสัยทัศน์ การสนับสนุนความก้าวหน้าในอาชีพ และสภาพแวดล้อมการทำงานเชิงบวก มีบทบาทในการเสริมสร้างความผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาล ผลการวิจัยในครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การเสริมสร้างเจตคติและการยอมรับค่านิยมของวิชาชีพตั้งแต่ช่วงเป็นนักศึกษา อาจเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลสามารถพัฒนาความผูกพันต่อวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเข้าสู่บริบทการทำงานจริง นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของวิชาชีพและการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น (จากค่าเฉลี่ย 4.75 เป็น 4.91 และจาก 4.35 เป็น 4.67 ตามลำดับ) สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม นักศึกษามีความเข้าใจบทบาทของตนเองชัดเจนขึ้น และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความภาคภูมิใจ กระบวนการนี้สอดคล้องกับแนวคิดการสร้างอัตลักษณ์ทางวิชาชีพ (Godfrey & Young, 2020; Sternszus et al., 2024) ซึ่งเกิดขึ้นผ่านการเรียนรู้ทางสังคม การสะท้อนตนเอง (self-reflection) และการได้รับแบบอย่างจากผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลให้ผู้เรียนค่อย ๆ พัฒนาแนวคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติตนในบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างแท้จริง และนำไปสู่ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งหรือความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพในที่สุด

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับสูงมาก แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นใจ ความชัดเจนของเป้าหมาย และความสามารถในการวางแผนชีวิตอาชีพ ซึ่งเป็นผลจากการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ การสะท้อนตนเองอย่างเป็นระบบ และการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง นับเป็นกลไกสำคัญที่เอื้อต่อการเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่การประกอบวิชาชีพพยาบาล การบูรณาการแนวคิดการวางแผนชีวิตอาชีพ (Donner & Wheeler, 2009) ร่วมกับรูปแบบการพัฒนาตนเองของ Rungnoi et al. (2011) ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่มีโครงสร้างชัดเจน ตั้งแต่การประเมินตนเอง การกำหนดเป้าหมาย ไปจนถึงการนำแผนสู่การปฏิบัติจริง ผลลัพธ์ที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า การมีแผนพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ การได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวย มีส่วนสำคัญในการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง

ความสามารถในการตัดสินใจด้านอาชีพ และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ (Rungnoi et al., 2011; Wen et al., 2022) นอกจากนี้การใช้แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเชิงออกแบบ ของ Tu et al. (2018) เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ออกแบบแนวทางการเรียนรู้ และทดลองใช้แนวทางที่ตนเองมีส่วนร่วมในการสร้างขึ้น กระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การกำหนดโจทย์ปัญหา การสร้างความคิด การพัฒนาด้านแบบ และการทดสอบ ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ แต่ยังช่วยให้เกิด “การเรียนรู้เชิงลึก” และ “การเรียนรู้แบบมีความหมาย” (meaningful learning) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Valentine & Kroll (2017) ที่เสนอว่าการคิดเชิงออกแบบเป็นเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมทางสังคมและการเรียนรู้ที่มีความหมาย การที่นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงถึงถึงผลของการส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการทบทวนงานวิจัยเชิงระบบของ Chen et al. (2025) ซึ่งพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ การรับรู้คุณค่าในวิชาชีพ แรงจูงใจภายใน และกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำกับและพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและกำกับตนเองในโปรแกรมนี้ จึงมีส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกและความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่บทบาทวิชาชีพพยาบาล

กล่าวได้ว่า โปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพและเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ออกแบบโดยใช้แนวคิดบูรณาการทั้ง 4 ด้าน มีองค์ประกอบที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ช่วยให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน เป็นแนวทางที่สามารถใช้ในการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีความพร้อมทั้งด้านเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ความรู้ ทักษะ และความมั่นใจในการประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้โปรแกรมดังกล่าวสามารถนำไปปรับใช้ในบริบทของสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อสำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากนักศึกษาไปสู่การประกอบวิชาชีพ

ข้อจำกัดของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง โดยมีกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียวและไม่มีกลุ่มควบคุม จึงอาจมีปัจจัยแทรกซ้อนอื่นที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษา นอกเหนือจากผลของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น เช่น ประสบการณ์จากรายวิชาอื่น การฝึกปฏิบัติทางคลินิก หรือการเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลา ส่งผลให้การสรุปความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลมีข้อจำกัด นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมาจากสถาบันการศึกษาแห่งเดียวและมีการประเมินผลในระยะสั้น จึงอาจจำกัดการอ้างอิงผลไปยังบริบทอื่นและการสะท้อนผลลัพธ์ในระยะยาว

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ผลงานวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิผลโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพและเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล พบว่าหลังการทดลอง นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และความพร้อมเชิงปฏิบัติของนักศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ทำให้ได้ข้อเสนอดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างเจตคติและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ โดยสามารถบูรณาการโปรแกรมไว้ในรายวิชาภาคปฏิบัติ รายวิชาการพัฒนาตนเอง หรือกิจกรรมนักศึกษาเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา และปรับปรุงกิจกรรมและเนื้อหาของโปรแกรมให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการเฉพาะของนักศึกษาแต่ละสถาบัน

2. ควรรออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การกำกับตนเองในการเรียนรู้ และการสะท้อนตนเองอย่างเป็นระบบ ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีบทบาทในการวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเป้าหมาย และวางแผนพัฒนาศักยภาพด้านวิชาชีพอย่างเหมาะสมกับแต่ละช่วงชั้นปี เพื่อเสริมสร้างเจตคติและความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลลัพธ์ของโปรแกรมเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในระยะยาว โดยเฉพาะภายหลังสำเร็จการศึกษาและเข้าสู่การประกอบวิชาชีพจริง เพื่อประเมินความคงอยู่และความยั่งยืนของผลลัพธ์ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ

2. ควรขยายผลการนำโปรแกรมไปใช้ในการพัฒนานักศึกษาพยาบาลตั้งแต่เริ่มต้นเข้าศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยออกแบบการวิจัยในลักษณะการติดตามระยะยาว (longitudinal study) เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของเจตคติต่อวิชาชีพ ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาตลอดช่วงเวลาการศึกษาในหลักสูตร และนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างความพร้อมของนักศึกษาในระดับหลักสูตร

ผลประโยชน์ทับซ้อน: ไม่มี

References

- Barać, I., Prlić, N., Plužarić, J., Farčić, N., & Kovačević, S. (2018). The mediating role of nurses' professional commitment in the relationship between core self-evaluation and job satisfaction. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 31(5), 649–58. <https://doi.org/10.13075/ijomeh.1896.01256>
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2016). *Research in education* (10th ed.). Pearson Education India.
- Chang, H. Y., Huang, T. L., Lee, I. C., Shyu, Y. L., Wong, M. K., Ho, L. H., Tseng, H. W., & Teng, C. I. (2021). Impact of professional commitment on professional capability improvement and care quality dimensions: A multi-wave study. *Journal of Clinical Nursing*, 30(9-10), 1285–94. <https://doi.org/10.1111/jocn.15672>
- Chen, H., Chen, Y., Zheng, A., Tan, X., & Han, L. (2025). Factors related to professional commitment of nursing students: A systematic review and thematic synthesis. *BMC Medical Education*, 25(1), Article 248. <https://doi.org/10.1186/s12909-025-06780-0>
- Cohen, J. (1992). Statistical power analysis. *Current Directions in Psychological Science*, 1(3), 98–101. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.ep10768783>
- Donner, G. J., & Wheeler, M. M. (2009). *Taking control of your career: A handbook for health professionals*. Mosby Canada.
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A. G., & Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39(2), 175–91. <https://doi.org/10.3758/bf03193146>
- Godfrey, N., & Young, E. (2020). Professional identity. In J. F. Giddens (Ed.), *Concepts for nursing practice* (3rd ed., pp. 379–88). Elsevier.
- Hisel, M. E. (2020). Measuring work engagement in a multigenerational nursing workforce. *Journal of Nursing Management*, 28(2), 294–305. <https://doi.org/10.1111/jonm.12921>

- Huang, T. L., Lee, I. C., Wong, M. K., Shyu, Y. I. L., Ho, L. H., Lin, J. Y., & Teng, C. I. (2023). How do three components of professional commitment influence nurse-reported patient-centred care and care quality? *Journal of Clinical Nursing*, 32(1–2), 126–36. <https://doi.org/10.1111/jocn.1625>
- Lee, T., & Ji, Y. (2025). Professional nursing values in nursing students during transitional period to nurses from the perspective of generation Z: A longitudinal study. *Journal of Advanced Nursing*, 81(8), 4723–33. <https://doi.org/10.1111/jan.16637>
- Mohamed, Z., & Al-Hmamat, N. (2024). The effectiveness of nurse residency programs on new graduate nurses' retention: Systematic review. *Heliyon*, 10(5), Article e26272. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e26272>
- National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. (2021). *The future of nursing 2020-2030: Charting a path to achieve health equity* (J. L. Flaubert, S. Le Menestrel, D. R. Williams, & M. K. Wakefield, Eds.). The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/25982>
- Rollnick, S., Mason, P., & Butler, C. (1999). *Health behavior change: A guide for practitioners*. Churchill Livingstone.
- Rungnoei, N., Areesophonpichet, S., Methakunavudhi, P., & Halloran, E. J. (2011). Development and evaluation of self-development and professional life planning program for Thai nursing students. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 15(3), 234–47.
- Sherman, R. O., & Cohn, T. M. (2019). Promoting professional accountability and ownership. *American Nurse Today*, 14(2), 24–26.
- Sternszus, R., Steinert, Y., Razack, S., Boudreau, J. D., Snell, L., & Cruess, R. L. (2024). Being, becoming, and belonging: Reconceptualizing professional identity formation in medicine. *Frontiers in Medicine*, 11, Article 1438082. <https://doi.org/10.3389/fmed.2024.1438082>
- Triandis, H. C. (1971). *Attitude and attitude change*. Wiley.
- Tsapnidou, E., Katharakis, G., Kelesi-Stavropoulou, M., Rovithis, M., Koukouli, S., Sigala, E., Moudatsou, M., Papageorgiou, D., & Stavropoulou, A. (2025). Fostering organizational and professional commitment through transformational leadership in nursing: A systematic review. *Hospitals*, 2(2), Article 10. <https://doi.org/10.3390/hospitals2020010>
- Tu, J.-C., Liu, L.-X., & Wu, K.-Y. (2018). Study on the learning effectiveness of Stanford design thinking in integrated design education. *Sustainability*, 10(8), Article 2649. <https://doi.org/10.3390/su10082649>
- Valentine, L., & Kroll, T. (2017). Design thinking for social innovation in health care. *The Design Journal*, 20(6), 755–74. <https://doi.org/10.1080/14606925.2017.1372926>
- Wen, Y., Li, K., Chen, H., & Liu, F. (2022). Life design counseling: Theory, methodology, challenges, and future trends. *Frontiers in Psychology*, 13, Article 814458. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.814458>
- Wu, G. C., Zuo, Y. Y., Feng, B. B., Liu, Z. Y., Zhu, Y. Q., & Zhu, L. (2025). Factors affecting undergraduate nursing students' professional commitment: A structural equation modeling analysis. *BMC Nursing*, 24(1), Article 814. <https://doi.org/10.1186/s12912-025-03381-6>